

Nemzeti Tehetség Program

NTP-MTTD-17-0031

Tehetségprogram címe: A mindennapi vizünk

Szakmai beszámoló

"A mindennapi vizünk" tehetségműhely foglalkozásain a résztvevő diákok tapasztalati úton ismerkedtek meg a négy őselem egyikével, a vízzel. Feltérképezték a víz mindennapi életünkben betöltött helyét, szerepét, tulajdonságait. Kutatómunkát végeztek a vízszennyezés, az árvizek, árvízvédelem témakörében, kiemelten figyelembe véve e témakör helyi vonatkozásait. A foglalkozássorozaton elkészített plakátok, közlekedési eszközök közönség előtti bemutatása a siker megélését biztosította.

A program célcsoportját alkották a természettudományos tantárgyak, a kísérletezés iránt nagyobb érdeklődést mutató, felső tagozatos tehetségígérettek. A programban 16 fő 11-13 év közötti, 5-6-7. osztályos általános iskolai tanuló vett részt. A résztvevők általános jellemzője: szeretik a kihívásokat, kíváncsiak, kreatívak. Intenzívebb az érdeklődésük az új, ismeretlen iránt, szívesen kísérleteznek, vesznek részt kutatómunkában. Vállalták a plusz feladatokat, elfoglaltságot. A tanulók többsége, különösen hátrányos helyzetű tanulók esetében ez a program nagyon jó lehetőség volt arra, hogy olyan helyre is eljussanak, ahova a családdal nincs rá lehetőségük.

A foglalkozás-sorozat tehetségazonosítással indult, a Renzulli-Hartmann skála kiértékelésének eredménye mellett a beválogatás során figyelembe vettük a szaktanári ajánlást, a gyermekek érdeklődését, a támogató szülői háttérét is. A foglalkozásokon a tanulók megismerkedtek a földi vízkészlet összetételével, az egyes vízfajtákkal, tulajdonságaikkal, a mennyiségi viszonyokkal. Számításokat és vizsgálatokat végeztek az összetétellel kapcsolatban. Az arányaiban csekély mennyiségű ivóvíz jelentőségét megbeszéltük. Átnéztük a lehetőségeket, melyekkel a vízgazdálkodás területén csökkenthetjük a költségeket az egyes háztartásokban. Erre vonatkozóan is folyamatosan végeztünk számításokat. Készítettünk térbeli diagramot a földi vízkészlet nagyságrendi viszonyainak bemutatására, plakátokat az ivóvíz jelentőségének bemutatására. Foglalkoztak a vízszennyezéssel, azok hatásaival. Vizsgálták a víz összetételét, tulajdonságait, kísérleteket végeztek a vízzel, mint oldószerrel. Megvizsgálták a víz szerepét az élőlények életében. Elemeztük a magyarországi csapadékmennyiséget, az ásványvízkészletet. Tanulmányi kirándulás során az esztergomi Duna Múzeumban elmélyültek a gyerekek a víz szerepében, a gyógyvizek jótékony hatásaival kapcsolatos múzeumpedagógiai foglalkozás keretében is. Megismerték a folyószabályozás történetét, lényegét, a vízerőművek szerepét. Ezt a valóságban is tapasztalhatták a Kiskörén a vízerőműnél szintén egy tanulmányi kiránduláson. Vizsgálták a vizet, mint energiaforrást.

A célok maximálisan megvalósultak. A gyerekek nagyon aktívan vettek részt a foglalkozásokon, Anyagot gyűjtöttek, portfóliót vezettek, amelyet önállóan állítottak össze, dekoráltak a témához kapcsolódóan kiegészítő anyagokkal. Lelkesen készültek a kirándulásokra. Minden alkalom különleges élményként vésődött be a tanulódba, ami a kirándulások utáni beszélgetések során

viisszatükröződött. Tudásuk elmélyültebb lett. Sok új élménnyel gazdagodtak, amely a szemléletmódjukat is pozitív irányba változtatta a természetvédelemmel, a víz védelmével, a víz gazdaságosabb felhasználásával kapcsolatban. Tudatosabb gondolkodásra, cselekvésre ösztönöztük a tanulókat, amelyet jól elsajátítottak. A program során sokszor megnyilvánultak szóban, amely segítette a kommunikációs képességeik fejlődését is. A csoportos munkák során fejlődött a szociális kompetenciájuk is. A gyermekek digitális kompetenciája is fejlődött, mert folyamatosan alkalmaztuk a digitális táblát, a tanulók is kerestek anyagot az interneten a feladatokhoz, powerpointos előadást készítettek, okos telefonnal kerestek rá feladatokra QR kód segítségével, fotóztak, felvételeket készítettek tablet segítségével.

A program disszeminációját a programról szóló honlap, valamint a nyomtatott és online sajtóban való megjelenés segítette. (<http://hirmondo.szabadszallas.hu/beszamolo-a-nemzeti-tehetseg-programrol/>

<http://hirmondo.szabadszallas.hu/nemzeti-tehetseg-program-zarorendezyeny/>

<http://petofialtisk.sulinet.hu/palyazat/palyazat.html>)

Tárgyasult alkotásként a programban résztvevő tehetségígéretek:

- plakátokat készítettek, ahol a víz jelentőségét mutatták be.
- térbeli henger formájú diagramot raktak össze, mellyel a földi vízkészlet összetételét ábrázolták a mennyiségi arányokat is megtartva.
- interaktív bemutatókat készítettek a gyűjtött anyagokból az egyes témákban.
- portfóliót állítottak össze, amelybe jegyzeteltek, beragasztották a gyűjtött és kiadott anyagokat, belépőjegyeket, kitöltendő táblázatokat, és ezeket önállóan dekorálták.
- vízi járművet barkácsoltak, hogy megvizsgálják a víz és a fa viselkedését egyszerű kísérleteken keresztül.
- terepasztalt készítettek, ahol a víz munkáját mutatták be.

A tehetségígéretek közönség előtti bemutatkozása a zárórendezvényen valósult meg, amely keretében interaktív bemutatót tartottak a program egyes témáiról, valamint az elkészült maketteket, modelleket kiállítás keretében mutatták be.

Esztergom, Duna Múzeum: Gyógyító vizeink, "Vízkinccs a mélyből": a múzeumpedagógiai foglalkozást tartó vezető elvárásolt bennünket a mélyben található "folyékony és fogyasztható kincscs"-ről tartott előadásával. Sorra kóstolhattunk különféle gyógyvizeket, megbeszéltük a nagyszülők vízfogyasztási szokásait, akik rendszeresen használják a boltokban megvásárolható gyógyvizek némelyikét. Mint kiderült, a gyógyfürdők terén több ismerettel rendelkeztek, köszönhetően a környékünkön lévő számos gyógyfürdőnek, mindannyian úszkáltak valamelyik közeli gyógyfürdőben. Kisköre, Erőmű: A vízerőműben történő látogatásunkon egy szakképzett kísérő ismertetett meg a környezetbarát

erőmű működésével. Először az aulában megismertük a biztonsági előírásokat, a maketten előismereteket szereztünk. Ezek után az emeleti előadóban a nagy terepasztalnál rendszereztük tudásunkat. Megtutuk az erőmű három fő feladatát, szerepét, felépítésének történetét, megismertük a négy részből álló erőmű működését.